

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและ
กิจการโทรทัศน์ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ด้วยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีอำนาจกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม ประกอบกับในสถานการณ์ปัจจุบันที่ประเทศไทยประสบภัยธรรมชาติอย่างร้ายแรงและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จึงมีความสำคัญในการเผยแพร่และนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกัน แก้ไขและบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๖) (๒๔) และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ วรรคท้าย มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน” หมายความว่า เหตุใด ๆ อันอาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้น และคาดว่าจะเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นได้ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง และให้หมายถึงสาธารณภัยต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วย

“แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้” หมายความว่า แหล่งที่มาของข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่มีความน่าเชื่อถือ และสามารถใส่สาระสำคัญของข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อแจ้งข่าวหรือเตือนภัยเกี่ยวกับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ให้ประชาชนทราบ ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กรมทรัพยากรธรณี กรมอุตุนิยมวิทยา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร จังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัด กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายเพื่อทำหน้าที่ระงับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และให้หมายความรวมถึงผู้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ข้อ ๒ ผู้ประกอบการทุกรายมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางและขั้นตอนที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ โดยเมื่อมีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น ให้ดำเนินการตามแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการที่ได้จัดส่งต่อคณะกรรมการตามข้อ ๘ อย่างเคร่งครัด

ในระหว่างที่ผู้ประกอบการยังไม่มีหรือยังไม่ได้จัดส่งแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินให้คณะกรรมการตามข้อ ๘ ในกรณีที่จำเป็นคณะกรรมการอาจมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติเพื่อเตรียมพร้อมในการป้องกัน แก้ไขหรือบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นหรือคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตก็ได้

ข้อ ๓ ให้ผู้ประกอบการทุกรายประสานความร่วมมือกับรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชน และออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ เมื่อรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอ

การดำเนินการของผู้ประกอบการทุกรายในกรณีที่มีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ให้เป็นไปตามประกาศฉบับนี้อย่างเคร่งครัด เว้นแต่มีเหตุจำเป็น คณะกรรมการอาจมีคำสั่งยกเว้นให้ไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ในบางข้อ

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับนับถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ส่วนที่ ๑

การเตรียมพร้อมของผู้ประกอบกิจการ

ข้อ ๕ ให้ผู้ประกอบกิจการทุกรายแจ้งรายชื่อผู้ประสานงานพร้อมข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อการติดต่อประสานงานในกรณีที่มีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินต่อเลขาธิการภายในเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการมีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงผู้ประสานงาน ให้แจ้งต่อเลขาธิการเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ข้อ ๖ ให้ผู้ประกอบกิจการทุกรายจัดเตรียมความพร้อมในการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อประโยชน์ในการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ซึ่งผู้ประกอบกิจการจะต้องจำแนกข้อมูลสำหรับแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงข่าวสารเพื่อทราบ ซึ่งได้แก่ ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงทั่วไปที่อาจมีผลสืบเนื่องหรือนำไปสู่ภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น

(๒) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อการเฝ้าระวัง ซึ่งได้แก่ ประกาศหรือข้อมูลที่มุ่งหมายให้หน่วยงานองค์กร หรือประชาชนเตรียมพร้อมและเฝ้าระวังภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

(๓) ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเพื่อการแจ้งเตือน ซึ่งได้แก่ ประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ใด ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ที่เป็นการกำหนดให้หน่วยงาน องค์กร หรือประชาชนจะต้องปฏิบัติตามเพื่อการป้องกันหรือระงับยับยั้งความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ข้อ ๗ ให้ผู้ประกอบกิจการทุกรายจัดเตรียมความพร้อมสำหรับการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ โดยการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ ให้กระทำด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางเสียง ซึ่งได้แก่ การอ่านคำแถลงการณ์ การบรรยายลักษณะเหตุการณ์ หรือวิธีการปฏิบัติตนของประชาชนในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น

(๒) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางภาพ ซึ่งได้แก่ การออกอากาศภาพหนังสือแถลงการณ์ที่แสดงให้เห็นและสามารถอ่านได้อย่างสะดวก การออกอากาศภาพล่ามภาษามือ เป็นต้น

(๓) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยทางตัวอักษร ซึ่งได้แก่ การออกอากาศคำบรรยายเป็นอักษรวิ้ง เป็นต้น

(๔) การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น สัญลักษณ์หรือสีตามมาตรฐานที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเป็นผู้กำหนด ที่สามารถทำให้คนพิการหรือคนด้อยโอกาสสามารถเข้าใจความหมายนั้นได้ เป็นต้น

ข้อ ๘ ให้ผู้ประกอบการทุกรายจัดทำแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการ
ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินและส่งให้คณะกรรมการเพื่อทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้
มีผลใช้บังคับ

แผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง จะต้องเป็นแผนปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย
เงื่อนไขใบอนุญาต คำสั่งของเจ้าหน้าที่รัฐที่มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาเหตุ ตามกรอบจรรยาบรรณ
ของสื่อสารมวลชน

ผู้ประกอบการทุกรายจะต้องทบทวนแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและจัดส่ง
ให้คณะกรรมการทราบเป็นประจำทุกปีเพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกัน แก้ไขหรือบรรเทาเหตุภัยพิบัติ
หรือเหตุฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒

การปฏิบัติตนของผู้ประกอบการ ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ข้อ ๙ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินให้ผู้ประกอบการดำเนินการตามที่รัฐบาล
หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๐ หากรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมิได้ร้องขอตามข้อ ๙ ให้ผู้อำนวยการสถานี
หรือประธานโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยแล้วแต่กรณี ใช้ดุลยพินิจในการตัดสัญญาณจากผังรายการ
ที่ออกอากาศอยู่เพื่อเข้าสู่การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ

การใช้อำนาจดุลยพินิจตามวรรคแรก จะต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะหรือคาดหมายได้ว่าเหตุดังกล่าว
อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายในชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชนในวงกว้าง และอยู่ภายใต้
กรอบจรรยาบรรณของสื่อสารมวลชน

ข้อ ๑๑ การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบจะต้องเป็นการรายงานข้อมูล
ที่จำเป็นจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ด้วยความรอบคอบ และระมัดระวังไม่ก่อให้เกิดความตระหนกตกใจ
แก่ประชาชน ทั้งนี้ สำหรับการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยในกิจการโทรทัศน์จะต้องออกอากาศ
คำบรรยายเป็นอักษรวิ่งเพื่อแจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบเป็นอย่างน้อย

การรายงานข้อมูลในลักษณะการเตือนภัย ห้ามนำเสนอข้อมูลในลักษณะเป็นการแสดงความคิดเห็น
เว้นแต่จะเป็นความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ หรือนักวิชาการที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเหตุดังกล่าว

การรายงานข้อมูลในลักษณะเป็นการถ่ายทอดเสียงจากผู้สื่อข่าวในท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่ หรือ
ผู้ประสบภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินโดยตรงในสถานที่เกิดเหตุ ไม่ว่าจะทางโทรศัพท์หรือการถ่ายทอดสด
จะต้องมีการบันทึกชื่อของผู้ให้ข้อมูลและจะต้องไม่เป็นการรบกวนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ

การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยไม่ว่าจะเป็นการรายงานสดหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้อำนวยการสถานีหรือผู้มีหน้าที่ควบคุมรายการของแต่ละช่องตัดการออกอากาศ การสัมภาษณ์ หรือการกระทำการใด ๆ หากเห็นว่าการออกอากาศนั้น ๆ จะเป็นการสร้างความตระหนกตกใจแก่ประชาชน

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบกิจการและผู้อำนวยการสถานีจะต้องรับผิดชอบในกรณีการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนที่ก่อให้เกิดความเสียหายของประชาชน เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วยและได้ใช้ความระมัดระวังในการป้องกันตามหลักแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพแล้ว

ส่วนที่ ๓

การดำเนินการภายหลังภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินสิ้นสุด

ข้อ ๑๓ ให้ผู้อำนวยการสถานีแจ้งข่าวการประกาศยกเลิกสถานการณ์ตามข้อมูลหรือคำสั่งจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

ข้อ ๑๔ ให้ผู้อำนวยการสถานีแจ้งข้อมูลการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวัน หลังจากได้รับประกาศยกเลิกสถานการณ์ตามข้อมูลหรือคำสั่งจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) รายชื่อผู้รับผิดชอบของรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐในกรณีที่มีการร้องขอให้ออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชน พร้อมด้วยวิธีการร้องขอโดยสังเขป

(๒) ผังรายการในการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบ

(๓) เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชน เช่น หนังสือขอความร่วมมือประกาศข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐ เอกชน หรือประชาชน เป็นต้น

(๔) เอกสารอื่นใดตามที่คณะกรรมการร้องขอ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

พันเอก นที ศุกลรัตน์

ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ปฏิบัติหน้าที่แทน ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียง

กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ